

A Magyar Köztársaság Nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Sikó Eszter pártfogó ügyvéd (7621 Pécs, Rákóczi u. 35-37.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek a dr. Ács Judit ügyvéd (7400 Kaposvár, Teleki u. 6.) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I. rendű alperes címe) I. rendű és **II. rendű alperes neve** (II. rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 1.G.40.115/2007/39. számú ítélete ellen a felperes 40. sorszámú fellebbezése folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperes, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 198.000 (százkilencvennyolcezer) forint perköltséget.

A felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját és a feljegyzett illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

. belterületi hrsz.-ú, S., P. u. szám alatti ingatlan 1998. március 23-ától a C. K. és B. Betéti Társaság tulajdonában áll. A felperes 1998. augusztus 1-jétől a társaság belfogója.

A felperes az 1980-as évektől kezdődően folyamatosan gyűjtötte a régi paraszti élethez, kézművességhez kapcsolódó szerszámokat, eszközöket, használati és dísz tárgyakat, melyeket S.-ra költözését követően a S., K. u. szám alatt működtetett bolt egyik helyiségében állított ki. A községben lakók régi tárgyakat adtak a felperesnek azzal, hogy azokat majd a megnyitandó faluház gyűjteményében kiállítják. 1997-ben a P. u. ... szám alatti ingatlanban kiállítást rendeztek a régi paraszti életet, munkát és hagyományokat bemutató tárgyakból. A

házban egy lakószobát, egy konyhát és egy műhelyt rendeztek be, az épületen kívül az udvaron a paraszti kézművesség, állattartás, növénytermesztés eszközeit, szerszámaikat és őshonos állatokat mutattak be.

1998. július 17-én a C. Bt. a P. u. szám alatti ingatlant magánmúzeum és őshonos háziállatok bemutatására határozatlan időre a felperes használatába adta. A felperes vállalta, hogy a társaság által jelzett időpontban az épületet kiürített állapotban a tulajdonos részére visszaadja.

A C. Bt. és a felperes 1999. december 21-én leltárt készített a kiállított tárgyakról. A leltár tartalmazza az adományozó személyek nevét is. 1999. december 25-én a C. Bt. megállapodott a felperessel, hogy a P. u. számú ingatlanon helyezik el a felperes magángyűjteményén kívül a megőrzésre átadott tárgyakat is.

2000. március 12-én a C. Bt. képviseletében eljáró felperes megállapodást kötött a S.-M. Kft. képviseletében eljáró S. I. ügyvezetővel, melyben rögzítették, hogy a C. Bt. a P. u. szám alatti ingatlanban elhelyezett állattartási eszközöket, szerszámokat, földművelési eszközöket, paraszti kézművesség használati tárgyait átadja a S.-M. Kft.-nek azért, hogy azt hagyományőrző munkájához használja fel. Az átadás-átvételről leltárt nem készítettek.

A C. Bt. s.-i gazdasági tevékenységét 2001. évtől megszüntette, az ingatlant értékesíteni kívánta, ezért felhívta a felperest az ingatlan birtokba adására, és arra, hogy az ott tárolt ingóságait szállítsa el. A felperes az elszállítást megkezdte. 2001. október 25-én B.-né Sz. H., S. helyettes jegyzője lakossági bejelentés alapján az ingóságokról tételes jegyzéket készített. Elrendelte a muzeális értékű vagyontárgyak védelme érdekében azok tételes leltározását, az épület lezárását, a kapcsolat felvételét a felperessel, az ingóságokat adományozó személyek felkutatását. 2001. október 25-én a polgármesteri hivatal dolgozói tételes leltározást végeztek, fényképeket készítettek, és az épületet lakattal lezárták.

A C.Bt. 2001. november 22-én írásban tájékoztatást kért a jegyzőtől, de választ nem kapott. 2002. május 15-én a felperes írásban hívta fel a jegyzőt az ingatlan birtokba adására, és az ott elhelyezett muzeális ingóságok kiadására.

2002. év elején az ingóságokat a P. u. szám alatti ingatlanból a S. T. Sz. tulajdonában álló, S., K.. u. szám alatti ingatlanba szállították át. Az átszállított tárgyakat rendezetlenül helyezték el, állaguk megóvásáról, őrzéséről, felügyeletéről nem gondoskodtak.

A C. Bt. és a felperes 2003-ban keresetet terjesztett elő az alperesek ellen, mely perben a Marcali Városi Bíróság 3.G.20.186/2003/87. számú ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.000.000 forint általános kártérítést és annak késedelmi kamatait. Kötelezte továbbá a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül adja a C. Bt. birtokába és használatba a S., P. u. ... szám alatti ingatlant. Ezt meghaladóan a kártérítés iránti keresetet elutasította. A

bíróság az ítélet indokolásában kifejtette, hogy a helyettes jegyzőnek nem volt olyan jogszabályban megállapított hatásköre és feladata, amely alapján a C. Bt. tulajdonában álló ingatlan lezárása, az ingóságok leltározása, elzárása, elszállításának megakadályozása iránt intézkedhetett volna. A helyettes jegyző eljárása nem államigazgatási eljárás volt. A jegyző a Ptk. rendelkezéseit megsértette azzal, hogy olyan ingatlan lezárásáról rendelkezett, és olyan ingóságok elszállítását akadályozta meg, amely nem az önkormányzat tulajdonában állt, és azokra sem az I. rendű, sem a II. rendű alperes használati és rendelkezési joggal nem bírt. A jegyző jogellenes és felróható magatartásáért az önkormányzat tartozik helytállni.

A Somogy Megyei Bíróság 3/I.Gf.21.898/2006/3. számú ítéletével az ítélet fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatta, és az önkormányzatot terhelő marasztalás összegét 300.000 forintra leszállította. Megállapította, hogy az önkormányzat kártérítési felelőssége kizárólag a felperes tulajdonában álló, neki még ki nem adott, valamint kifejezetten az ő megőrzésébe adott tárgyak tekintetében áll fenn. Az elsőfokú bíróság által megállapított kártérítés mértékét azonban eltúlzottnak találta.

A felperes 1997. január 17-én 3.280.000 forintot, 1998. március 1-jén 500.000 forintot, 1998. április 1-jén 500.000 forintot, november 26-án 2.450.000 forintot, december 2-án 2.600.000 forintot, december 29-én 520.000 forintot „tagi kölcsön” címén nyújtott a C. Bt.-nek.

2006. február 23-án a szemben lévő ház tulajdonosa bejelentette a körjegyzőségnek, hogy a P. u. ... szám alatti ház északi fala ledőlt, a tető megrogyott, kérte a hatóság intézkedését. A körjegyző minderről tájékoztatta a felperest, és kérte, hogy intézkedjen a veszélyhelyzet elhárítása iránt. Egyúttal értesítette az illetékes építésügyi hatóságot is. M. Város Önkormányzatának jegyzője, mint elsőfokú építésügyi hatóság kötelezte a C. Bt.-t, hogy az épület baleset, és életveszélyt jelentő állapotát szüntesse meg, majd 2006.június 12-én kelt határozatával kötelezte a C. Bt.-t az épület azonnali bontására. A betéti társaság a bontási kötelezettségnek nem tett eleget, ezért az elsőfokú építésügyi hatóság 2006. szeptember 4-én a bontást elvégeztette.

2006. december 29.-én a C. Bt. tagjai jegyzőkönyvet vettek fel, melyben egyebek mellett rögzítették, hogy a S., P. u. szám alatt található épületet „az önkormányzat jogtalanul lefoglalta, és azt a mai napig birtokában tartja, ingyen használja”. A bíróság kötelezte az önkormányzatot az ingatlan átadására, de ez ennek ellenére nem történt meg. Az önkormányzat az ingatlan kerítéseit elbontotta, és elszállította a melléképületekkel együtt 2-3.000.000 forintos kárt okozva, majd az épületet ledózerolta. A C. Bt. az ingatlant 1997-ben hasznosításra átadta a felperesnek. A társaság 2001-ben az ingatlan értékesítésének szándéka miatt kérte annak kiürítését és átadását, aminek a felperes nem tett eleget. A területen a kerítéseket, melléképületeket a felperes saját költségén építette, így az az ő tulajdona, ugyanúgy mint az ingóságok. A kár követelése a felperest terheli, ő

perelje az okozott kárt a S.-i Önkormányzattól 6.500.000 forint erejéig. A társaság megvonja a felperestől a cégnek 1997-től biztosított 3.000.000 forint kölcsön és kamatainak megfizetését. A peres eljárásban befolyó pénzek a felperes tulajdonát fogják képezni.

A felperes keresetében az alpereseket egyetemlegesen 6.619.100 forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni. Ebből 4.555.000 forint a felperes által a C. Bt.-nek nyújtott 3.000.000 forint tagi kölcsön, és ennek 1997-től 2007. szeptemberig járó kamatai. A felperes ugyanis kérte a C. Bt.-t, hogy fizesse vissza a kölcsönt, és kamatait, a társaság azonban ennek nem tett eleget arra hivatkozva, hogy a felperes nem adta vissza a S., P. u. ... szám alatti ingatlant. Az alperesek jogellenesen tartják birtokukban az ingatlant, ezért nem tudta a felperes azt a betéti társaságnak visszaadni. Ily módon az alperesek jogellenes magatartására vezethető vissza, hogy a felperes a pénzét nem kapta meg. További 2.069.100 forint a felperes tulajdonában álló ingóságok értéke, amelyek a jogtalanul lezárt és vissza nem adott ingatlanban maradtak, majd később eltűntek. Az alperesek a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján kötelesek megfizetni az ingóságok és építmények értékét.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a C. Bt. főkönyvi kivonata szerint a társaságnak 7.634.720 forint kötelezettsége áll fenn a felperessel szemben. A kölcsönt a felperes, mint a társaság beltagja nyújtotta, a jogviszony a felperes és a társaság között áll fenn, a kölcsön visszafizetését a társaságtól kérheti. A C. Bt. nem tagadhatja meg a kölcsön visszafizetését arra hivatkozva, hogy a felperes nem adta vissza az ingatlant, mert nem egyenmű követelésekről van szó, beszámításnak a Ptk. 296. § (1) bekezdése alapján nincs helye.

A Pp. 164. § (2) bekezdése alapján a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a keresetében megjelölt ingóságok a faluház leltározásakor és lezárásakor megvoltak, azok a felperes tulajdonában álltak, és hogy azt követően veszett nyomuk, és mindez az alperesek jogellenes magatartására vezethető vissza.

A felperes 1999. december 21-én készített leltárt a S., P. u. .. szám alatti épület berendezési tárgyairól. A leltárt a felperes készítette, tanúk nem vettek részt a leltározáson. Ez a leltár önmagában nem szolgál bizonyítékkul arra nézve, hogy az ingóságok ténylegesen megtalálhatók voltak, de a leltár közel két évvel az épület lezárása előtt készült, így eleve alkalmatlan a lezáráskori, illetve az azt követő állapot igazolására. Cs. G. és Cs. P. Cs. úgy nyilatkozott, hogy a kereseti kérelemben felsorolt ingóságok az ingatlan lezártakor, illetve azt közvetlenül megelőzően megvoltak, a tanúk azonban a felperes közeli hozzátartozói, így elfogulatlanak nem tekinthetők. Egyéb érdektelen tanúk vallomása a hozzátartozók vallomását nem támasztja alá.

2001. október 25-én megtörtént a részletes leltározás. A faluház épületének, annak külső falain, az udvaron, a fészerben található ingóságokat tételesen, minden egyes darabot megvizsgálva leltárba vettek, nem vitásan ebben a leltárban nem szerepelnek a keresetben követelt ingóságok, ezt maga a felperes is megerősítette. A felperes szerint a hiány oka az, hogy valójában nem történt meg a teljes ingatlan leltározása, pl. a padlástér, az udvaron lévő gazdasági melléképületek, illetve az udvar hátsó részének leltározása. A 2001. október 25-ei leltározásnál jelen volt T. L.-né, K. Z. és Sz. T.-né, akik egybehangzóan adták elő, hogy minden egyes fellelhető ingóságot leltárba vettek, semmi nem maradt ki. A leltár kiterjedt a melléképületekre, a padlásra, a fészere és az udvarra is. A tanúk, és maga a felperes is egybehangzóan úgy nyilatkozott, hogy az ingatlanon a kertkapu soha nem volt bezárva, így oda bárki bemehetett. A jegyző csak a faluház épületét lakatolta le, az udvarra, melléképületekbe, a padlástérbe az odatámasztott létrán bárki bemehetett, illetve felmászhatott. Az ingatlan tulajdonosa, illetve a felperes is bármikor bejuthatott, onnan bármit elvihetett. Az épület belsejét leszámítva az ingatlan tulajdonosai, illetve használója nem volt megfosztva attól, hogy az ingatlan egyéb részeit birtokolja, használja. Az állagmegóvás, őrzés is a tulajdonost illetve a használót terhelte. A felperes is elismerte, hogy az általa követelt ingóságok nem az épületnek a jegyző által lezárt belsejében voltak, hanem az ingatlan egyéb részein. A dolgok esetleges eltűnése, megsemmisülése nem az alperesek felelőssége, hanem a tulajdonosé, illetve a használóé. Ezért a bíróság nem látta bizonyítottnak, hogy az alperesek a felperesnek kárt okoztak.

Az ítélet ellen a felperes jelentett be fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg. Arra hivatkozott, hogy a jegyző jogsértő módon lefoglalta az ingatlant, nem gondoskodott a fenntartásáról, gondozásáról, és a bíróság ítélete ellenére sem adta a tulajdonos birtokába. Minden mozgatható értéket elszállítottak, és az alapvető karbantartást sem végezték el, tönkretéve az értékeket. A felperes hivatkozott arra, hogy az alperesek államigazgatási eljárás keretében nem az épületet, hanem az ingatlant foglalták le, minden mozdítható értéket elvittek, a nagy értékű muzeális tárgyakon kívül a használati tárgyakat is. Az ingóságok a lefoglaláskor megvoltak, ezt fotók, tanúk, leltározások igazolják. A foglalás előtt pár héttel a felperes S.-ről elköltözött, ezért nem fedi a valóságot az az állítás, hogy az ingatlannal szemben lakott, és a gondozás mellett a gazdálkodás is biztosított volt.

A felperes fellebbezése kiegészítésében előadta, hogy a jegyző és a polgármester külön felhívta a figyelmét arra, hogy ha bemegy, és valami eltűnik akkor a felelősség a felperest terheli. Véleménye szerint az alperesek jogszabálysértő magatartással a felperesnek a keresetben megjelölt kárt okozták.

Az alperesek az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték.

A fellebbezés nem megalapozott.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú eljárás adatai és a Pécsi Ítéltábla előtt Gf.IV.30.345/2008/7. és GF.IV.30.100/2009/3. számú határozatai alapján az alábbiakkal egészíti ki:

A C. Bt. tulajdonában álló S., P. u. számú ingatlan hasznosítására vonatkozó 1998. július 17-én kelt megállapodás létrejötté előtt, 1996. december 29-én a C. Betéti Társaság tagjai, Cs. J., M. Sz., és a felperes megállapodott abban, hogy a felperes a betéti társaság beruházásai megvalósítása érdekében tagi kölcsönt biztosít. A felperes vállalta, hogy a P. utcai épülethez tartozó területen melléképületeket épít, és kerítéseket helyez el saját költségén. 1999. december 25-én M. Sz. és a felperes megállapodásban rögzítette, hogy a betéti társaság a felújítás során az épületben kialakított egy szobát, egy konyhát és egy hátsó szobát. Az épület udvarán kialakításra került egy pitvar, két disznóól, egy tyúkól és egy kukoricagóré. Megállapodtak abban, hogy a felperes a C. Bt. által előre jelzett időpontban köteles az épületet kiürített állapotában a társaság rendelkezésére bocsátani.

1999. július 15-én a C.A Bt. és S. akkori polgármestere, S. I. írásban megállapodott abban, hogy a S. I. tulajdonában álló s.-i ingatlanokon Magyarországon őshonos háziállat fajtákra génbanki bemutató teret és törzstelepet hoznak létre. A felperes és S. I. közötti viszony megromlása miatt a közös gazdálkodás 2001. szeptember 8-án megszűnt. A betéti társaság és S. I. közötti az elszámolással kapcsolatos per a Pécsi Ítéltábla 2009. március 11-én kelt, Gf.IV.30.345/2008/7. számú ítéletével zárult le.

A betéti társaság tulajdonában álló S., P. u. szám alatti épület 2001. október 25-ei lezárásának indoka az volt, hogy az akkori jegyző az elhelyezett ingóságokat meg kívánta védeni attól, hogy azokat a felperes elszállítsa, mert azt feltételezte, hogy ezek az ingóságok nem a betéti társaság vagy a felperes tulajdonában állnak (Marcali Városi Bíróság 2.G.20.186/2003/11. számú jegyzőkönyv 12. oldal). A felperes úgy nyilatkozott, hogy az ingatlan zárva van, ő oda nem ment be, mert attól tartott, hogy ha bemenne az ingatlanba, az további problémákat jelentene (2.P.20.186/2003/11. számú jegyzőkönyv 8. oldal). P.T. körjegyző a 2003. szeptember 22-én Marcali Városi Bíróság hivatalos helyiségében megtartott tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy az épület lezárása után az önkormányzat értesítette a felperest, és közölte vele, hogy az épület kulcsai az önkormányzatnál találhatók, onnan azokat bármikor elviheti, ezért nem értették, hogy miért kéri a felperes, hogy a birtoklásban ne zavarják. A Marcali Városi Bíróság előtt folyó perben 2006. május 9-én kelt 75. sorszámú előkészítő iratában a felperes úgy nyilatkozott, hogy a telefonon történő épületátadást nem fogadta volna el, csak a jegyzőkönyvbe vett hiteles átadást. 2005. közepén a melléképületek még a területen voltak (26. sorszámú előkészítő irat 3. oldal.)

2007. december 19-én a C. Bt. a II. rendű alperes ellen indított pert - a Somogy Megyei Bíróság 1.G.40.130/2007. szám alatt -, melyben a főépület elbontásával kapcsolatban 6.000.000 forint kártérítési igényt érvényesített. Az elsőfokú bíróság a

keresetet a kártérítési igény bizonyítottságának hiánya miatt elutasította. A Pécsi Ítéltábla a Gf.IV.30.100/2009/3. szám ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, de az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását mellőzve a keresetet azért találta alaptalannak, mert a betéti társaság igényét nem azzal szemben érvényesítette, akivel szemben az igény érvényesíthető, mert a jegyző jogellenes és felróható magatartásáért nem a körjegyzőség, hanem az önkormányzat felelős.

A fentiekkel kiegészített tényállás alapján az elsőfokú bíróság érdemi döntése helyes, a helyes döntés jogi indokait a másodfokú bíróság a következőkkel egészíti ki, illetve módosítja:

A felperes a perben az alperesekkel szemben a S., P. u. számú épület lezárása miatt érvényesített követelést. A felperes igényét egyrészt arra alapította, hogy a C. Bt. a felperessel szemben fennálló tartozását az alperesek magatartása miatt nem fizette meg, másrészt arra, hogy az ingatlan lezárásakor az ott található, a felperes tulajdonában álló ingóságok tönkrementek, eltűntek. A felperes igénye azonos tényeken alapul azzal a kárigénnyel, amelyet a C. Bt. a Somogy Megyei Bíróság előtt az 1.G.40.130/2007. számú perben a érvényesített, ezért a kártérítési felelősséget illetően a Gf.IV.30.100/2009/3. számú ítéletben kifejtett jogi indokok a jelen ügyben is irányadók. A jegyző közhatalmi, köztisztviselői jogviszonyával összefüggő károkozásáért a munkáltató a felelős. A jegyző munkáltatója nem a körjegyzőség, hanem az önkormányzat, a II. rendű alperessel szemben a keresetet ezért kell elutasítani.

Az I. rendű alperes Ptk. 348. § (1) bekezdése szerinti kártérítési felelőssége tartalmára nézve a Ptk. 339. § (1) bekezdése az irányadó. Ebben a körben a felperesnek kell bizonyítania a károkozó magatartás tényét, a kár bekövetkezését, és kettő közötti okozati összefüggést. A perbeli épület lezárása nem vitásan jogellenes volt, a felperes azonban a perben nem bizonyította a kár bekövetkeztét, illetve az okozati összefüggést.

A tagi kölcsön visszafizetésének megtagadásával kapcsolatban helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes saját nevében és nem engedményesként érvényesített igényt. Engedményezésre a felperes nem is hivatkozott, de a Gf.30.100/2009/7. számú ítélettel lezárt per is azt igazolta, hogy engedményezés nem történt, ezért érvényesítette az említett perben a kárigényt a betéti társaság, és nem a felperes. Azt is helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a tagi kölcsön visszafizetésének elmulasztása miatt az igényét a vele szerződéses jogviszonyban álló betéti társasággal szemben érvényesítheti. Hozzáteszi a másodfokú bíróság, hogy csak ilyen igényérvényesítés eredménytelensége esetén lehetne azt megállapítani, hogy a végrehajtási illetve felszámolási eljárás során a követelés nem térül meg, ezért a felperes vagyonában a Ptk. 355 § (4) bekezdése alapján értékcsökkenés következett be, és ezzel a felperest kár érte.

A felperes a betéti társaság tulajdonában álló földön állítása szerint saját költségén létesített fából készült sertésólat, 29 m²-es faépületet baromfiaknak, 60 fm

palánkkerítést deszkából, kukoricagórét fából, 350 fm vadkerítést akácoszlopozással. A földterület tulajdonosával, a betéti társasággal megkötött megállapodás szerint ezek a felépítmények ingóságnak minősülnek, ugyanis egy felépítmény ingó vagy ingatlan jellegét kétség esetén a földterülettel való összefüggés dönti el, az, hogy az összefüggés alkotórészi vagy tartozéki jellegű (KGD.1992.8.). A fából készült melléképületek lényeges károsodás nélkül szétszedhetők, és máshol összerakhatók, így az ingatlan tartozékainak minősülnek. A betéti társaság tulajdonjoga nem terjed ki e tartozékokra, azok a felperes tulajdonában álltak. Ebből következően a használatra vonatkozó szerződés megszűnésekor eltérő megállapodás hiányában a felépítmények lebontásának és az anyagok elvitelének joga illette meg a felperest. A jogellenes alperesi magatartás tehát a felperest a felépítmények, és a többi használati tárgy elvitelében akadályozhatta meg. Az I. rendű alperes azonban a felperest az elvitel jogának gyakorlásában nem akadályozta. Egyértelműen megállapítható volt, hogy a jegyző csak a főépületet zárta le, az udvarra, a padlásra, a melléképületekbe a felperes bármikor bemehetett. Az ezzel kapcsolatos esetleges kételyei legkésőbb 2003. szeptemberében megszűntek, amikor a Marcali Városi Bíróságon az I. rendű alperes képviselője illetve a körjegyző egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy a felperes az ingatlanba bemehet. Az más kérdés, hogy a főépület zárva volt, és zárva maradt ezt követően is, és ezért a bíróság az alperesi nyilatkozat megtételét követően az I. rendű alperest az ingatlan birtokba adására kötelezte. A felperes előkészítő iratában maga állította azt, hogy 2005. közepén a melléképületek még megvoltak, és mivel legkésőbb 2003. szeptemberétől az elviteli jog gyakorlásának nem volt akadálya, nem hivatkozhat arra, hogy az állított értékek megsemmisüléséért, eltűnéséért, megrongálódásáért az I. rendű alperes a felelős.

A felperes állítása szerint a keresetében megjelölt ingóságok nem a bezárt főépületben voltak, elvitelüknek ezért a fentiekből következően nem volt akadálya. A le nem zárt udvaron illetve melléképületekben, padláson elhelyezett ingóságok eltűnéséből, megrongálódásából, megsemmisüléséből eredő kárt az elvitel jogával nem élő tulajdonos, a felperes viseli a Ptk. 99. § alapján.

A fenti indokokra figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest az alperesek javára a perköltség (a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíj) megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság a 10. sorszámú végzésével a felperesnek a Pp. 84. § (1) bekezdése és a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 6. § (1) bekezdése alapján személyes költségmentességet engedélyezett. A költségmentesség a Pp. 84. § (1) bekezdés d) pontja alapján magában foglalja a pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezése iránti igényt, ha azt a törvény lehetővé teszi. A Pp. 73/A. § a) pontja alapján az ítéltábla előtti eljárásban a fellebbezést előterjesztő fél számára a jogi képviselet kötelező. A per 2008. január 1.-je előtt indult, de a fellebbezést a felperes 2008. február 1.-je után nyújtotta be. A pártfogó ügyvédi képviselet biztosítására vonatkozó igény ekkor

merült fel, ezért a pártfogó ügyvéd díjazásának megállapítására a Pp. 87. § (2) bekezdésének a 2007. évi CLI tv. 4. § (7) bekezdésével megállapított rendelkezését kell alkalmazni. A másodfokú bíróság a díj összegének megállapítása nélkül állapította meg, hogy a pártfogó ügyvéd díj viselésére a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 14. §-a alapján az állam köteles.

P é c s, 2009. október 21.

Dr. Veszeley Józsefné s.k. a tanács elnöke, Dr. Zóka Ferenc s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Ildikó s.k. bíró